

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyitér 2. Telefonszám 124

Szerkesztőért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HÉLYBEN:
Félévre 18 K — f. | Egy hére 1 K 80
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hére 2 40

Óhajítás.

Mindenkit elfogott a láz, a mikor három évvel ezelőtt a háborúnak azt a véres slammját futták meg, amelyre mindig összebörzögve gondolunk. S a kábulatban, valami olyat várunk, hogy egyszerre megváltozzék a világ és mások lesznek az emberek. Régi hagyományoknak a teregató hangjai, hősi kártaszavai harsogtak át a forró gyvelőkhöz hadi díszeségről igaz férfiaság virulásairól. Azt hitték a hadra készülő nemzetek, — igaz, főleg azok a tagjaik, akiknek nem kellett hátra kőszülniök — hogy most megacélozódik az elpuhult nép, hogy most minden bűn helyébe pazar ékességgel virul ki az erény. Hamar jött meg a nagy kiózanodás. Hamar kellett belátni, hogy csak a bűn szaporodott meg, mert az emberek nem lettek sem jobbak, sem rosszabbak, de ami természetes, a háboru sok, szükségén féktől való fölszabadításai, megszáporította a bűnök alkalmait.

S a háborus alkalmi bűnösök, az uszítások, a drágítók, a kiéheztetők ellen, akik itt hon, a front mögött dúltak, — egy lobogó tűz volt a főlháborodás. Ezeket mindig szemünk előtt látjuk, ezektől mi itthoniak szenvedtünk, akiknek megadatott, hogy mindig halvány, csak halálos, de nem fájó leírásokból tájékozódjunk valahogy a fronton túli, hátértalanul nagyobb borzalmakról. S a főlháborodás megdöbbsenté, tulzássai miatt igen sokan szenvedtek aránytalanul, vagy méltatlanul.

Most már nagyon meggyűlöltünk, sokkal jezszebbak lettünk. A gyűlöleteink megletősen kihimvadtak s már talán megfontoltabban, halkabban és ritkábban kiáltják nálunk a „feszítsd meg”-et. De

azért vannak még gyűlölködők, rekedi rikoltozók, akik vad gyűlölettel adták vissza hazáért Mezősely földművelési miniszter szavának, hogy „sieg volt már az aranyosbél”. Az OMGE egyes hírlósági ezt a kereskedők ellen kiadott jelszónak vették s talán hajlandók lennének egy kis pogromra. Holott a miniszter világosan beszélt: „Szokjanak le, mondotta, a tisztelt úriemberek, akár agráriusok, akár merkantilek, az éven- és százszázalékos haszonról”.

Igaz, ez volna a lényeg,

amit a meggyötört legyasztlók, tisztviselők, munkások, alkalmazottak, kisemberek milliói, minden gyűlölet nélkül, e háborus viszontagságok közt már agyapuhultak, oly nagyon átkántának. Nem akarja az agrárius drágító fölakasztatni a kereskedőt, se az uszítás kereskedő és iparos a termelőt, hanem sugogjonok mind a ketten a — száz percentből. Ez a földművelésügyi miniszter igen mellényes, bölcs, keresztényi, szelíd óhajítása? Vajon hiszi-e, hogy teljesülni fog?

A központi hatalmak tanácskozása a békejegyzőkről.

Berlin. A pápa jegyzékére adandó válasz megállapításával megbízott különbizottságnak a kiroldalmi kancellárnál való tegnapi tanácskozásáról a Lokalanseiger azt jelenti, hogy két és fél órai tárgyalás után elhatározták, hogy a tanácskozást a jövő héten folytatják. A közbeeső időt a Berlin, Bécs, Konstantinápoly és Szófia között való tárgyalások fogják kitölteni.

Cadorna nyilatkozik.

Lugano. Cadorna, az olasz vezérkar főnöke kijelentette, hogy az olaszok effenzívája a legnagyobb a világon és a célja: Délitirel és Triestet felszabadítása. Olaszország most akarja bebizonyítani, hogy világhatalom.

Amerikai-japán szövetség.

Wilson válasza a pápának

Kerülő úton jelentik Párisból: A Newyork Herald párisi kávéja írja, hogy az amerikai kormány a washingtoni japán nagykövettel egyetértésben azon fáradozik, hogy Japán és az Egyesült-Államok között meggyezést létesítsen, a háboruban mindkét állam érdekeinek megóvására és a mielőbbi béke lehetővé tételére. A háboru után japán-amerikai szövetségi szerződés lesz.

Az amerikai kormány elküldte válaszául a pápa békejegyzőkére. A válasz pontonként sorra veszi a békejavaslatokat és arra a következtetésre jut, hogy a német népnek kell a háborút bevégezni. Washingtonban tegnap kellett volna a békejegyzőkre szóló választ nyilvánosságra hozni, de a közlés elmaradt.

A Times newyorki levelezője Wilson jegyzékéről a következőket jelenti: Wilson lekeletlenül tartja, hogy békekonferenciáról határozassanak addig, amíg Németország nem járul hozzá a letgyőzezés eszméjéhez, a mely örökre megfosztja annak lehetőségét, hogy a jövőben alkészüljön. Németország a pápának a béke biztosítására vonatkozó javaslatához nem járulhat hozzá anélkül, hogy fel ne adná Közép-európa eszméjét. Amerikai vélemény szerint Németország katonai vezetői meg vannak győződve arról, hogy céljukat elérhetik, ha Németországnak, Magyarországnak, Ausztriának, Bulgáriának és Törökországnak módjában áll katonai egységre szervezkedni. A washingtoni kormány optimiztikusan gon

dolgozik a katonai helyzetről, különösen, miután a hávarkák az amerikai hadseregnek Franciaországba való partraszállását nem tudták megakadályozni,

látta, hogy a fiatal ember halott. Nyomban orvost hívtak, éleztetési próbákat, ámde minden kísérletezés hiába valónak bizonyult. A helyzinen gyorsan megjelent Istók Bar-

abás dr. főorvos már csak a beállott halat konstatahotta. A belégelése fiatal embert beszúllították Szegedi utcáinakására, ahonnan vasárnap temeti.

Tömeges kilépések a munkapártból.

Többsége lesz a választójognak a házban.

Fővárosi telefontársulatunk jelenti, hogy a munkapártban megindult a legteljesebb bomlási folyamat.

Egyre másra jelentkeznek azok a képviselők, akik eddig is hívei voltak a választójognak s akik most immár nyilatkoznak csatlakoznak ahhoz a nagy akcióhoz, mely megkezdi Magyarországot jegyezni a töltött milliók miatt azok óta hozott minden jobbörzésű polgárra a hazánkat.

A kilépők között ott látják Zákó Miklós, Antal József, Szecskány György, Bogdán Zoltán, Lecsák Lajos, Szilágyi Lajos, Szabó Mihály képviselőket, akiket még több más képviselő fog követni.

Halálos fürdés.

Befalt a fürdőbe.

Ma délután halálos szerencsétlenség történt az erődex izraelita fürdőben, ahol fürdés közben egy fiatal tanuló a vízbe fullt.

A szerencsétlen véget ért fiatal ember már születése óta szívhibával szenvedett. Gyöngytestalkatú volt, akinek nem volt ajánlatos a túlsúlyos meleg fürdő.

A fiatal ember ma délután elment a fürdőbe s minthogy részben érezte magát, leült a fürdő lejárata alá, a lépcsőre.

Nem panaszkodott senkinek, hanem egyszer csak leesett a lépcsőről a vízbe. A fürdőben levők azt hitték, hogy szokás szerint lehukott a vízbe, nem törődtek vele, csak mikor hosszabb ideig nem jött fel a víz felől, utána nyitak s kiemelték a vízből. Elrémülve

Károlyi Mihály gróf Svájcban béketárgyalásokat folytat.

Az Est megbízható helyről nyert értesülés szerint a Károlyipárt külpolitikájában szenzációs fordulat állott be. Ma már köztudott, hogy gróf Károlyi Mihály Svájcban van és a békekötés előkészítéséről tárgyal Cailleaux-val, a nagy francia politikussal. Cailleaux a háborúellenes francia politikusok elismert vezére ezért ennek a szenzáció megsejtésével ható tárgyalásainak óriási jelentősége lehet a gyors békekötés szempontjából.

NAPI HIREK

A kenyér ára Makón és Csanád megyében. A polgár-mester közhírré teszi, hogy Csanád vármegye elnöke 14982-1917. számú rendeletével a kenyérráak az egész vármegye területére nézve a következőkben állapította meg: Tisztalízitől készült kenyér ára kilogrammonként 1 korona 22 fillér, Főzélsziből készült kenyér ára kilogrammonként 66 fillér, Kenyérizatból készült kenyér ára kilogrammonként 52 fillér. Amennyiben a kenyér a három lisztitpus valamelyikének keverékéből állították elő, a kenyér árak a keverés arányában megfelelőleg alakulnak. Aki ezen rendelkezéssel megállapított árakat áthágja, szigorúan fog büntetelni.

MEGHÍVÓ. Az I. II. III. főségi és 18-as olva sörök helyé év szept. 2-án vasárnap a. u. fél 4 órakor a Hunyadi utca 10. sz. a. gyűlést tart a melyre ugy a tagok mint a polgárok is meg hivatnak.

A makói tanyák róme: Terhes Józsefné sz. Koszó

Rózn aki a Pusvta 22. sz. alatt lakik a a szemzód tanyák baronfi államnyit natakora béresével állapott, sőt maga sem idegontodott a lépésről. A lepett baronfiakat részint pedig a piacra értékesítette. A telvaj asszony ma hurokra került a a rendőrség szigorú elfrét indított ellene.

Iskolai értesítés. A makói rákosányai, rákosányazóli, járandósóli, lele a, mezőhegyesi uti, dái, komlósi belső komlósi kisállami elemi iskolákba a beiratás szept. 3. 4. 5. napjain. A tanítás szept. 10-én kezdődik. A komlósi belső áll. isk. tanulói is a komlósi külső áll. iskolába iratkoznak.

Színház.

Csárdás királynő (Bemutató előadás)

Kálmán Imre országos hírnagy operettjét a „Csárdás királynő” mutatta be tegnap este a színház. Az előadás és a kitűnő operett lényeg kiállítás minden dicsőrelet felül múlt. Sok szép kiállítás és sok elszórangu előadás láttunk már

Nádasy társulattól, de még ilyet nem! Az új tagok is nagyszerűek. Holdy Juci elszórangu erő, gyönyörű termetű szép nő, nagy erős is kelzett tiszta hanggal, fess megjelenés, szépen öltözködik és kiválóan táncol. Csányi László az új énekes beavirant egy csapásra megkedvelte a közönséget. Szép meleg tenor hangja, feltűnően kellemes előadás megjelenése és nagy szerű játéka, tánc a legnagyobb dicsőrelet megérdemelt. Mind a két új tagnak észinteny nagy sikere volt. A társulat többi tagjai is mind hitettek magukért Révész Ilonka, Nádasyné, Szabó Böske, Kónyes Margit, Komlósi, Remete és Rónai közt közt is a legnagyobb elismerést érdemlik. „A csárdás királynő” még nagyon sok telt házat fog vezetni. Megérdemli!

MŰSOR.

Szombaton paros körletben másodszor Csárdás királynő. Vasárnap délután első héttal Katonadolog látványos vig operett.

Vasárnap este bárleiszűnetben harmadszor Csárdás királynő.

Hétfőn pártalan körletben egyedszer Csárdás királynő.

Keddén az összes előadás tagok felkötéssel Kedélyos művésztársulat. Konterál Midvégi Ernő.

Szerdán Kenya Gizella első fellépésével A kaméliás hölgy. (Gauthier Margit) Dumas színműve.

Csütörtökön Holdy Juci, Révész Ilonka és Csányi László fellépésével Legénybuzsu Strauss nagy operettje.

Kisvárosi föld

Nagy György szomszédoktól a makói pusztai földön 5 HÓLD FÖLD, amelynek a többi része hasznosított föld. Iratkozni lehet: LEVÁI PÉTER tulajdonosnál. Kiszáradt mon 10.

ELVESZETT

Több Jánosnak Miklósnak 22-én a. u. 1 de mára felhagyott potyos 3 hónapra his mára. Beszélgetes megajándék illé jutalomba részesül ha a tulajdonoshoz Kálmán Imre utca 23. sz. alá elhajtja a mára o

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyvárosban kapható a Pallagi utca 7

A nyereségnyelket, valamint a területi öszegzet a m. kir. kősponti állampénztár fizesse ki.

4. Alírási ár darabonként 52 korona.

5. Alírási határidő: 1917. szeptember 10—szeptember 15.

6. Alíráshoz ezen időn belül a hivatalos órák alatt eljegyűződik:

az Angel-Osztrák Bank budapesti fióktelepe,

a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,

a Budai Általános Takarékpénztár R. T.,

a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkezelő Részvénytársaság,

a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,

az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár,

az Elő Magyar Iparbank,

a Fővárosi Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Hazai Bank Részvénytársaság,

a „Hermes” Magyar Általános

Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Hungária Bank Részvénytársaság,

a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete,

a Kőbányai Takarékpénztár Részvénytársaság,

a Kősponti Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság,

a Kősponti Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Magyar Agrár- és Járulékbiztosítási Részvénytársaság,

a Magyar Általános Hitelbank,

a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság,

a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság,

a Magyar Csech Iparbank Részvénytársaság,

a Magyar Fokereskedők Hitelintézete Részvénytársaság,

a Magyar Földhitelintézet,

a Magyar Jelszó Hitelbank,

a Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság,

a Magyar Lendület és Pénzváltó

váltó Bank,

a Magyar Országos Kősponti Takarékpénztár,

a Magyar Takarékpénztárak Kősponti Jelszóbankja, mint Részvénytársaság,

a „Mercur” Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság,

a Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság,

az Országos Iparbank Részvénytársaság,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Wiener Bank-Verein magyar országos fióktelepe,

budapesti intézetek és ezeknek összes budapesti és vidéki fiókjai; valamint

az Elő Horvát Takarékpénztár,

a Horvát Általános Hitelbank Részvénytársaság,

a Horvát Lendület Bank magyar fióktelepe, továbbá

a Privilegizált Landesbank für Bosnien und Herzegowina és

a Privilegizált Agrar und Kommunal-Bank für Bosnien und Herzegowina című sarajevói intézetek.

7. Minden jegyzett sorjegy után a jegyzőtől részlelt darabonként 45 korona érvadók töredéke késszében vagy megfelelő összegű értékpapirokban, mely birtoklók a jegyzéshez osztott sorjegyek elszámolásán alkalmazva beszámoltatják, illetve visszatartják.

Az egyes bejelentések az alírási összerendelésre képest legnek tekintendők; az elszámolás szerint fizesse ki összeg legkésőbb szeptember 25-ig meg kell fizetni.

Jegyzetek tíz darabig, valamint tíz darabot meghaladó egy jegyzés, melyekre az nyereségnyelket vények hat kére elvételnek, első sorban legnek figyelembe része sítetnek.

8. A sorjegyek a budapesti áru és értéktörzs hivatalos árjegyző lapjában jegyzetnek legnek.

Budapest, 1917. szeptember 1.

Hazai Bank Részvénytársaság

Magyar Általános Hitelbank

Magyar Lendület és Pénzváltó-Bank

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság

Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Dixtelmekezősi vállalat.

KISS KÁROLY

dixtelmekezősi vállalata.

Teljesítések rendezését a leggyorsabbtól a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányosan végez. Ravatalozások pompos elrendezése! Ére és fakoporsó raktár!

Gyászok esetében tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Marhabört,

lőbört, juhbört, nyulbört, bányabört, csikbört és mindenféle börtököt és gyapjút, a legmagasabb napi áron veszek.

Löwenstein Ármint

Dék Ferenc- u. 48 szám.
Fűcska barmérés mellett.

Legjobb minőségű Gyereki és Ménosi

fehér- és veres barok, valamint a legjobb minőségű eredeti Kőbányai világos és Szent István dupla maláta sör kicsinyben és nagyban

Iritz Sámuel özv. ségüél kapható.

Eladó földök a városcsátit

Verebesben 6 hold,
Birtokosban 2 "
Bánában 1 "
Értékezhetséi lehet:

Iritz Miksánál,

Eladó eserepszin

20 ezer eserep ámszával a eserep dombköt kálón is oladom. Kínó menyai kell. Keresek egy eserep motort, egy eserep konyha kő getőre.

BOTYIK GYÖRGY Nagylak

Arutorgalmi részvénytársaság Mako.

Dék Ferenc-utca 12. szám alatt.

SÜRBÖNYCIM: MANDL MAKÓ.

TELEFON: 48. SZÁM.

Vásárolunk hagymaféléket és mindenféle magvat a legmagasabb áron.

Eladunk zöket, valamint kukorica törzset, igen alkalmas nemes fűveszőt, talpon kioldóanyagként.

Fiúk tanulónak felvétetik lapunk nyomdájában.

Nagy... ..